

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Veroniky Veselé: Lula – muž ze sertão, který dosáhl Brazílie

Bakalářská práce Veroniky Veselé se zabývá nejnovějším obdobím brazilských dějin: brazilským vývojem v letech 2003-2011, kdy v čele země stál prezident José Inácio Lula da Silva jako představitel brazilské Strany pracujících.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol, zabývajících se pohledem na brazilskou politickou scénu před rokem 2003, Lulovou vládou a jeho zahraniční politikou a nakonec poskytuje vhled do brazilské současnosti, kdy v čele země stojí Dilma Rousseffová, další představitelka Strany pracujících.

Celkově lze říci, že autorka se svého úkolu zhostila dobře. Práce je materiálově podložená, tvrzení jsou dokládána z několika pramenů, užitečným doplňkem jsou grafy, mapující složitou situaci Brazílie na počátku nového tisíciletí.

Při detailnějším pohledu si lze představit, že by některé věci mohly být řešeny lépe. Pro logiku práce by se mi například zdálo přirozenější vřadit biografický oddíl na počátek druhé části, stejně jako nevidím důvod k zařazení Lulovy zahraniční politiky jako zvláštní kapitoly, zejména když si autorka jako svá dvě hlavní témata vybrala plán pomoci chudým Bolsa Família a korupční skandál mensalão.

Pokud jde o vlastní obsah práce, mám určité výhrady k pojednání tématu mensalão. Ačkoli jsem si vědoma, že tato korupční aféra je spletitá a v dané chvíli lze těžko aspirovat na definitivní pochopení, vítala bych, kdyby práce alespoň v nástinu podchytila společenskou diskusi o tomto tématu a doplnila údaje z roku 2013, kdy byl proces s 16 z 25 obviněných teprve uzavřen. Podobně bych považovala za důležité doplnit pohled na vládu Dilmy Rousseffové alespoň zmínkou o velkých manifestacích, které se proti její vládě konaly v roce 2013 – a údaji o tom, jak tyto události, v brazilských dějinách unikátní, proměnily popularitu její vlády.

V práci lze nalézt některé nesrovnalosti. Např. nelze mluvit o „federálním distriktu s hlavním městem Brasília“, s. 16. Těžko rozumím pasáži, podle níž se Lula „stal konzervativcem a výhradně se stavěl jak proti socialismu, tak

kapitalismu. Jeho politika, ačkoli levicová, nevyšla z doktrín Marxe, Lenina či Trockého...“, s. 23.

Ostatně, největší bolestí práce je podle mého názoru český jazyk. V textu je velké množství vyšinutí z větné vazby, stylistických neobratností (Lula si „osvojil základní myšlenky dělníků“, s. 18; Lula „z největší chudoby vyzvedl několik milionů osob“; „nově vzniklí odboráři“, s. 21; „aplikace povinných očkování“, s. 30; třem obviněným „byl zrušen politický post“, s. 36; „problém korupčních praktik..., jehož dopady vedly k velké kritice PT“, s. 37; „předčasná a rozsáhlá prezidentská kampaň, s. 36), ale i věcně špatných překladů z portugalského (termín „interior“ nepřekládáme jako „vnitrozemí“, s. 15, ale jako venkov; prefekt je v č. starosta nebo primátor, s. 23).

Na některých místech práce se lze těžko dobrat smyslu toho, co se v textu míní („verifikace a falzifikace klíčových otázek práce“, s. 4.; „spolupráce v oblasti multilateralismu“, s. 52; pasáž o členství Paraguaye ve sdružení Mercosur).

Za velmi nešťastný považuji i překlad celé řady brazilských termínů, např.: SENAI – Národní služba pro průmyslové proškolení (předpokládám, že se jedná o obdobu našich odborných učilišť); VAR – Přední revoluční síly; municipální volby, s. 25; Jedinečný rejstřík pro sociální programy, s. 29; Služby spoluzití a posílení rodinných pout, s. 30; municipální tajemnice pro Ministerstvo financí, s. 54. Jak máme rozumět rozdíl mezi „městy“ a „municipii“ (s. 30)?

Přes uvedené nedostatky se domnívám, že práce splňuje požadavky na závěrečnou práci bakalářského studia a navrhuji hodnocení v rozpětí velmi dobře – dobře.

V Praze dne 29. 1. 2014

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.